

A TENGERRPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hirek.

A politikai helyzet.

A képviselőház ülése.

Budapest, szept. 15.

Felvonulás az országháza elé.

Ma Budapest összes műhelyeiben szünetel a munka. Reggel 8 órától kezdve a főváros minden kerületéből sűrű sorokban, a közlekedést megakasztva, az országháza elé vonulnak a szocialisták és egyéb küldöttségek.

A végláthatatlan tömeg, amely mintegy százezer főre rug, zsúfolásig ellepi az országháza környékét, hol a rendőrség erős kordont von.

Megérkeznek a főváros függetlenségi polgárai is mintegy ezren, kiket a rendőrség a szocialistáktól távolabb állít.

A szocialisták küldöttsége a Ház elnökénél.

Kilencz órakor az újjászervezett szocialisták küldöttsége Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő vezetésével megjelenik Jusch Gyula képviselőházi elnökénél és átnyújtja az ötszázezer munkás aláírásával ellátott kérvényt, melyben az általános választójog behozatalát sürgetik.

Mezőfi Vilmos az elnökhöz intézett beszédében kifejti, hogy az újjászervezett szocialisták abban térnek el a nemzetközi szociáldemokratáktól, hogy ők előbb a nemzeti követelések megvalósítását kívánják és csak azután az általános választójogot.

Jusch Gyula elnök válaszában kijelenti, hogy ő, mint a képviselőház elnöke, nem nyilvánít véleményt. Nézetei egyébként ismeretesek. Kéri a küldöttséget, hogy várják be nyugodtan a parlament határozatát.

Ezután a nemzetközi szociáldemokraták küldöttsége Garami Ernő és Goldner Adolf dr. vezetésével felkéri Vészi József országgyűlési képviselőt, hogy vezesse őket a képviselőház elnöke elé.

Ez megtörténik s a küldöttség átnyújtja az elnöknek a nemzetközi szociáldemokraták kérvényét az általános választójog behozatala iránt.

Jusch Gyula elnök ugyanazt feleli, amit az előbbi küldöttségnek.

Egy nemzeti lobogós hajó.

Eközben a Dunán megjelenik egy nemzeti lobogókkal feldisített hajó, amely az országháza felé tartva, közvetlenül a

parlament előtt köt ki. Utasai nemzeti dalokat énekelnek. Hir szerint Szemere Miklós köbökuti választói jöttek a hajón.

As ülés megnyitása.

A képviselőház mai ülése iránt óriási érdeklődés nyilvánult. A karzatok már jóval az ülés megnyitása előtt zsúfolva voltak hallgatósággal. A képviselők teljes számban megjelentek.

Jusch Gyula elnök délelőtt fél tizenegy órakor mély csöndben megnyitja az ülést és felolvastatja azt a királyi kéziratot, amelylyel a király a képviselőházat június 25-én szeptember 15-éig elnapolta.

A kormány lemondása.

Ezután feláll Fejérváry Géza báró miniszterelnök és bejelenti, hogy a kormány beadta lemondását, amelyet a király elfogadott, megbízván egyúttal a kormányt, hogy további elhatározásáig az ügyeket továbbvezesse. Majd kijelenti a miniszterelnök, hogy a király még mindig azt a reményt táplálja, hogy sikerül a koalícióból kormányt alakítani.

Újabb elnapolás október 10-éig.

A miniszterelnök erre egy királyi kéziratot küld fel az elnökhöz felolvasás végett.

Az elnök felolvastatja a kéziratot, amelylyel a király a képviselőházat október 10-éig újra elnapolja.

Kossuth Ferencz szólásra áll föl.

A nép szétoszlása.

Ezalatt az országháza előtt álló óriási tömeg példás rendet tartva, nyugodtan viselkedett.

A képviselőház tanácskozása közben a szociáldemokraták vezérei visszatértek a tömeghez és kihírdették, hogy átnyújtották kérvényüket a képviselőház elnökének, aki kijelentette, hogy az általános titkos választójog kérdése közmegelegedésre fog eldőlni a törvény határain belül. A vezérek felszólították a tömeget, hogy vegyék ezt tudomásul és tovább harcolva elveikért, most csöndesen és nyugodtan oszoljanak szét.

Erre az óriási tömeg nyugodtan szétoszlott, az általános választójogot élteve.

Hátszabályvita.

Ezalatt a képviselőházban Kossuth Ferencz beszélt, az elnapolás ellen tiltakozva.

Tisza István gróf nagy zajban felszólal és kijelenti, hogy a királyi kézirat felolvasása után a kézirat felett vitának nincs helye.

A baloldalon erre iszonyu lármá tör ki.

Drakulics Pál szabadelvűpárti izgatottan kiáltja az ellenzék felé:

— Fogják be a szájukat!

Balról visszakialtják:

Pinczér, fizetni!

A kormány kivonul.

Hosszabb hátszabályvita indul meg ezután.

A vita közben Fejérváry Géza báró miniszterelnök feláll és kijelenti: minthogy a királyi kézirat felolvasása után a kézirat fölött vitatkozni nem lehet, a kormány ily körülmények között kénytelen a terem-ből kivonulni.

Erre a kormány tagjai, az ellenzék zajától kísérve, eltávoznak az ülésteremből.

A Ház tiltakozik elnapolása ellen.

A kormány tagjainak kivonulása után folytatták a hátszabályvitát, amelyben különböző pártok szónokai vettek részt.

Hosszabb vita után a többség elfogadta Kossuth Ferencz indítványát, mely szerint a képviselőház tiltakozik elnapolása ellen.

Erre Jusch Gyula elnök az ülést óriási lármában, nagy izgatottság között bezárta.

December 13-ikának következményei.

Budapest, szept. 15. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délelőtt Gál Sándor elnöklete alatt ülést tartott, a melyben a december 13-iki események következtében foganatosított bünvádi eljárás kifolyásaképpen Bausffy Dezső báró országgyűlési képviselő és társai által mentelmi joguk megsértése címén tett bejelentéssel foglalkozott.

Károly József előadó javaslatára a bizottság egyhangulag kimondta, hogy a mentelmi jog megsértésének főnnforgását látja és a képviselőháznak javasolni fogja, hogy ennek megtorlása végett helyezték vád alá Plösz Sándor volt igazságügyi minisztert és indítsák meg úgy a bünvádi, mint a fegyelmi eljárást a főügyesség, az ügyesség és a rendőrség ellen.

Zanella az általános választójogért.

Budapest, szept. 15. A disszidensek csoportja tegnap délután két órakor Andrássy Gyula gróf elnöklete alatt értekezletet tartott. Jelen volt huszonkét képviselő, köztük Zanella Rikárd, Fiume város országgyűlési képviselője is. Négy képviselő kimentette elmaradását. Az értekezleten egyhangulag, minden változtatás nélkül elfogadták a Fejérváry-kormány vád alá helyezésére vonatkozó indítványt.

Az általános választójog kérdésének megvitatásánál *Andrássy Gyula* gróf kijelentette, hogy a disszidensek csoportja, mint politikai párt, *nem fog támogatni semmiféle indítványt, amely az általános választójog behozatalát célozza.* A párt ragaszkodik utolsó ülésén hozott határozatához és ennek értelmében *harcolni jog a választójog minél szélesebb kiterjesztéséért, de ellene lesz a titkos szavazásnak,* mely a magyar nép törvénytisztelő, nyílt jellemével ellenkezik.

Ekkor *Zanella Rikárd* jelentkezett szólásra. Kötelessége — ugymond — *Andrássy gróf* kijelentéseire a maga részéről megtenni megjegyzéseit. Elmondta ezután az okokat, melyek őt nyilatkozatának megtételére kényszerítik, majd így folytatta:

— Az általános választójog kérdését évek óta a legbehatóbban tanulmányoztam és arra meggyőződésre jutottam, hogy az általános szavazati jog behozatala lényeges kelléke Magyarország fejlődésének és előrehaladásának. Választóim előtt több ízben kijelentettem, hogy az általános, közvelen és titkos szavazati jognak feltétlen híve vagyok. Sohasem fogok lemondani erről az elvről, amely megdönthetetlen meggyőződésem alapszik és lelkiismeretemben gyökeredzik. Mint-hogy személyes véleményem a párt határozataival részben ellenkezik, kérdem az elnökséget, hogy ebből a körülményből pártkérdést óhajt-e csinálni. Igenlő esetben természetesen levonom a következményeket.

Andrássy Gyula gróf gratulál *Zanellának* nyílt és önértetes szavaival. Senki sem tiszteli jobban — ugymond — az egyéni meggyőződést nála és ha *Zanella* az általános titkos szavazati jog behozatalát szükségesnek tartja, a képviselőházban természetesen ezért fog harcolni. Semmi esetre sem csinálnak ebből pártkérdést, annál kevésbé, mert a párt szabályai nem kötik le az egyes képviselők cselekvési szabadságát. Kéri *Zanellát*, vegye ezt tudomásul.

Zanella Rikárd köszönetet mond *Andrássy grófnak* e felvilágosításért. Válaszát tisztelettel tudomásul veszi és kijelenti, hogy ennek alapján a párt kötelességében marad.

Daranyi Ignác volt földmivélségi miniszter felszólalása után az ülés véget ért.

Oroszországi állapotok.

Meggyilkolt vasuti főfelügyelő.

Tifliss, szept. 15. *Amilahori* herceg volt főkormányzónak és a csár főhadsegédének temetése minden zavar nélkül folyt le. — *Kumanov* herceg vasuti főfelügyelőt egy vasuti alkalmazott törzsúrással megölte. A merénylő elme-mentült.

Bakuban helyreállt a nyugalom.

Baku, szept. 15. A sztrájkolók a villamos vasut vágányaira robbanószerkeket raktak, de azokat szerencsére idejekorán eltávolították. *Baku* környékén két hadosztályt vontak össze. A gyújtogatások megszűntek. A nyugalom helyreállott.

Japánország bajai.

A hadsereg elégedetlenkedik.

London, szept. 15. A *Daily Mail*-nak jelentik: Az a hír van elterjedve, hogy a japán hadseregben és a haditengerészetben a békefeltételek miatt nagy az elégedetlenség. Oszakában állítólag több gyalogezred fellázadt és tiltakozó gyűlést tartott. A lázadók vezetőit letartóztatták. Sok katona résztvett egy népgyűlésen, amelyben a kormány ellen irányuló határozatot hoztak. A katonai hatóságok a legszigorúbb rendszabályokat alkalmazták. A *Mikasa* páncélos hajót állítólag a lázadók pusztították el. Mindezek a hírek azonban megerősítésre szorulnak.

A gyűlölt Komura.

Berlin, szept. 15. A *Berliner Tagblatt* Tokióból az alábbi táviratot kapta, amelyet a japán cenzura szigora miatt hajóval Sanghaiba kellett küldeni és az ottani táviróhivatalban feladni:

Ha *Komura* báró békekövet hazatér, biztos halálnak néz elébe. A japán nép azt reméli, hogy *Komura*, semhogy viszatérjen, inkább harakirit fog elkövetni.

Végzetes összeveszés.

Budapest, szept. 15. *Vérey Vincze* budapesti joghallgató ma hajnalban összeveszett az utcán *Fieder Péter* vendéglőssel és a veszekedés hevében revolvert rántva, a vendéglőst halálosan megsebesítette. *Vérey Vincze*t a rendőrség letartóztatta.

Bertoli — egy év, Szántó — öt hónap.

A *Fiumei Kereskedelmi Bank* két hűtlen hivatalnokának, *Bertoli Károlynak* és *Szántó Imrének* bűnyűjében ma hirdette ki a kir. törvényszék az ítéletet. E szerint *Bertoli Károly*t sikkasztás büntette miatt egy évi, *Szántó Imrét* pedig lopás büntette miatt öt hónapi börtönrre ítélték. Betudták mind a kettőjüknél a vizsgálati fogságot is, minthogy pedig *Szántó Imre* büntetése e szerint a vizsgálati fogság által kitöltöttnek veendő, őt nyomban szabadlábra helyezték.

Rákosi Imre kir. ügyész a büntetés súlyosbitása végett felebbezett.

Az ítélet enyhesége általában meglepte a közönséget, amely a váróteremnek a hallgatóság számára fenntartott részét ma nagyobb számmal töltötte meg, mint tegnap.

A tárgyalás.

Pont tíz órákor bevonult a bíróság és miután a két vádlott a börtönőrök kíséretében szintén bevonult, *Thierry* elnök megnyitotta a tárgyalást. Konstatálta mindenekelőtt, hogy a bíróság birtokában van a Bertolinál talált 4647 korona 92 fillér készpénznek és öt darab csekknek, melyeket *Maylender dr.* ügyvédnek, mint a károsult bank képviselőjének, visszaadni rendel. Magát a fekete börtárczát, melyben *Bertoli* az értékeket tartotta, a benne levő magánokiratokkal együtt visszaadja Bertolinak. Megállapítja ezután az elnök, hogy a banknál fennmaradó hiány a *Szántó* által visszaadott összeg levonásával még mindig 70.377 koronát tesz ki, melyből *Bertoli* körülbelül 30—35 ezret általa konstatált pénztárhíjának, de nem eltulajdonított összegnek ismer el és csak ötezer koronát vall be, mint olyan összeget, melyhez, szökésének lehetővé tétele céljából, kénytelen volt hozzájárulni. Azonban ebből

is csak 352 koronát és 08 fillért költött el, a többit megtalálták nála.

Ezeknek megállapítása után *Brellich Ferencz dr.*, *Bertoli* védőügyvédje kéri londoni nagykövetségünk ez évi április 4-dikén kelt átiratának felolvasását, hogy konstatáltassék, mely vétségért és mely összegek miatt kérék *Bertoli* kiadatását.

Rákosi Imre ügyész a felolvasást nem ellenzi.

Az erre felolvasott kiadatási jegyzékben a következő sikkasztásokat róják *Bertoli* terhére: 1904. december hó 23-án 30,000 korona, december 1-én 9650 korona, m. é. november 30-án 50,000 korona, m. é. december 4-én 820 font sterling 19,680 korona értékben, m. é. december 22-én egy 4237 koronás csekk, m. é. november 30-án egy 642 koronás és december 23-án egy 3200 koronás váltó (ez utóbbi két összegre nézve a bank utólag visszavonta a vádat).

As ügyész vádbeszéde.

Ezután *Rákosi Imre dr.* ügyész mondta el vádbeszédét, melyben felsorolván a *Bertoli* és *Szántó* terhére rótt összes cselekményeket, kéri a vádlottaknak a büntető tkv. 333, 334, 336 és 337 §-ainak szerint való elítélését. Súlyosbító körülménynek hozta fel *Bertoli* terhére, hogy 5000 korona eltulajdonítását maga is feltétlenül elismeri és hogy hűtlen pénzkezelésével a bank hírnevét is megrontotta. *Szántó* terhére pedig azt hozta fel, hogy nemcsak gyengeelméjűségről nem lehet szó nála, hanem épp ellenkezőleg, bizonyos lelekljelenlétről és ravaszágról tesz tanuságot, hogy anyai izben és oly ügyesen lopta meg a pénztárt, hogy maga a pénztáros sejtette benne legkevesebbé a tolvajt. Súlyosbítóknak vette azt a lelkiismeretlenségét is, a melylyel kollegáját meglapta.

Maylender vádbeszéde.

Erre *Maylender Mihály dr.* ügyvéd, a károsult bank képviselője áll fel szólásra. Beszéde bevezetésében erős személyes sértésekkel illeti a vádlottakat. Gázságnak nevezi eljárásukat, mire *Brellich* és *Barsics* védőügyvédek egyszerre pattannak fel helyükről és erőlyesen tiltakoznak *Maylender* szavaival ellen.

Thierry elnök erre *Maylender*hez fordulva, kijelenti, hogy mint a károsult fél képviselője, csak a kár nagyságáról és annak megítéléséről beszélhet.

Maylender dr. ügyvéd erre 63,189 korona 30 fillért jelent be, mint a bank kárát és kéri a vádlottak egyetemleges elítélését erre az összegre.

Brellich védőbeszéde.

Ezután *Brellich Ferencz dr.*, *Bertoli* ügyvédje áll fel védőbeszédének elmondására. Három csoportra osztja a *Bertoli* terhére rótt hiányokat. Az első csoportba tartozik az a harmincz—harminczötezer koronányi pénztári hiány, melyet *Bertoli* az ügy első stádiumában konstatált. Az ő eljárása, ahogy a pénztárt kezelte, csak könnyelműnek mondható, minthogy nyitva felejtette sokszor fiókját s így *Szántó*, sőt nincs kizárva, hogy idegenek is, hozzáférhettek. Igen könnyen lehetséges, hogy *Szántó* sokkal többet vitt el, vagy hogy mások esetleg a közönségből is belenyúltak, a márványasztalon áthajolva a pénztárfiókba. Semmi esetre sincs bebizonyítva, hogy *Bertoli* vitte el a hiányzó pénzeket. Őt egyszerűen meglopták és ha ő a hiányt bevallotta volna, minthogy akkor még semmit sem tudtak *Szántóról*, őt tartották volna bűnösnek, bármennyire hangoztatta volna ártatlanságát. Különben is mindig rendesen élt *Bertoli* és ha ő költötte volna el e 30—35 ezer koronát, akkor ezt az életmódján kívül sőtleg is észre lehetett volna venni.

A második csoportba sorolja a kiadatási levélben felsorolt 120 ezer koronát, melyben legnagyobb részben oly összegek szerepelnek, melyeket majdnem kizárólag *Szántó* és nem *Bertoli* vitt el. A tételek közül kettő pedig utóleg megkerült. Egyáltalában nem is bizonyított be a bank semmivel sem, hogy tényleg

226 ezer koronáját lopták el eredetileg s a mellett a bank maga sem tudja még ma sem pontban kimutatni a kárt. Mig a rovincsolás tartott, addig is harmadik személyek kezében volt a pénztár.

A harmadik csoportba sorolja a Bertoli által is elismert 5000 korona hiányt. E tekintetben Bertoli védelme oly nyílt és őszinte, hogy teljesen hihetünk neki. Mit tehetett Bertoli az őt kínzó bizonytalansággal szemben, látván napról-napra lavinaszerűen nőni a hiányt? Mikor kivette az 5000 koronát, kivehetett volna épügy ötven vagy százszázötöt is és elmehetett volna például Korfuba, ahol nyugodtan élhetett volna a pénzzel. De ő csak a legszükségesebbet vitte el és ezt is csak kényszerhelyzetben, a beszámíthatatlanságig fokozott izgatottságban tette további megélhetésére.

Kéri tehát védenecze felmentését. Az esetre azonban, ha az 5000 korona eltulajdonítása miatt mégis felelősségre akarná őt vonni a bíróság, hivatkozik a magyar-osztrák monarchia és Nagybritánia között 1873-ban megállapított kiadatási eljárás 8-dik cikkére, mely kimondja, hogy a delikvenst nem lehet másért elítélni, mint amiért és amely összegeket kiadatását kérték. Mivel pedig a kiadatási kérvénynek főnebb részletezett összegei közül egy sem róható Bertoli terhére és maga a december 24-én kivett 5000 korona e kiadatási kérvényben fel sincs említve, feltétlenül felmentendőnek tartja Bertolit. Felesleges ezek után az enyhítő körülmények felsorolása, de azért felemlíti 1) kifogástalan előéletét, 2) hogy a felület ellenőrzés megkönnyítette neki a sikkasztást, 3) hogy az 5000 korona legnagyobb része megkerült nála, 4) hogy sokkal többet vihetett volna el, ha akart volna, végül 5) az eddig eltöltött közel nyolcz hónapi vizsgálati fogságot.

Kéri védenecze felmentését, vagy legalább a btk. 92. §-ának alkalmazását.

Barcsics védőbeszéde.

Ezután feláll Barcsics Erazmus dr., hogy Szántó Imre érdekében védőbeszédét elmondja. Nem tartja most sem normálisnak Szántót, mert ő Bertoli szökése után nyugodtan elmehetett volna bármily ürügygel a banktól, de ő a helyett szorgalmasan bejárt naponta hivatalába és lelkiismeretesen teljesítette kötelességét. Dicséretére felhossa, hogy egy fillért sem költött el a pénzből és végül saját jószántából bevallotta bűnét, mikor rajta a legkisebb gyanu sem volt. Fenntartja most is, hogy Szántó cselekedetével csak nyomra akarta vezetni a bankot. Enyhítő körülménynek kéri venni azt is, hogy az osztrák btk. 187. és 188. §§-ai szerint nem büntethető olyan egyén, aki bűnét bevallja, mielőtt azt felfedezik és a károsultnak megtéríti a teljes kárt. Ha például Szusákon vagy Voloszkán követte volna el Szántó cselekedetét, akkor ezért még porbe sem foghatná.

Kéri védenecze felmentését, vagy az esetre, ha mégis bűnösnek találnák, a következő körülmények figyelmébe vételét: 1. kifogástalan előéletét, 2. fiatalságát, 3. hogy felelősebbnek, egy idősebbnek könnyelműsége vezette őt a bűnre, 4. hogy Szántó mindent visszaadott, tehát a bank nem károsodott, 5. hogy az ellenőrzés ugyszólván semmit sem ért e famózus direktoroknál.

Thierry elnök közbeszól: Figyelmeztetem, hogy mások sértegetésétől tartózkodjék.

Barcsics: Visszvonom a „famózus” szót. Enyhítő körülmény: 6. hogy Szántó maga jelentette fel magát és végül 7. hogy hónapokig vizsgálati fogságban volt. Kéri védenecze felmentését vagy legalább a 92. §. alkalmazását.

Bertoli védekezése.

Thierry elnök erre megkérdezi a két vádlottat, hogy van-e valami mondani valójuk.

Szántó tagadólágg rázza fejét, Bertoli azonban feláll és talpraesett beszédben hangoztatja újból ártatlanságát. Többek között felemlíti, hogy kérve kérte a vizsgálóbíró, adjon neki alkalmat arra, hogy a bank könyveiből kimu-

tathassa, hogy meddig mennek vissza a hiányok. Sőt kérte az Osztrák-Magyar Banknak 1901-re visszamenő kontóját is, hogy bebizonyíthassa, hogy abból az időből semmi esetre se terheli őt sem 10 ezer korona, sem más összeg eltűnése. De minden kérését megtagadták. Azok közül, akik ellene vallottak, Schamburg és Székely beismerték, hogy egyáltalán nem értenek a könyveléshez, míg Vajda igazgató, aki a helyszínről különben is távol volt, csak minden áron sulyosbitani akarja az ő vétkeit. Tandlich könyvelő pedig legjobb belátása szerint végezte az ellenőrzést és a tárgyaláson sem hozott fel kompromittáló adatot ellene.

— Az én bűnöm, — így fejezi be szavait, — az 1904 december 24-én elvett 5000 korona eltulajdonítása, amiből 4672 koronát visszatéríttem. Kérem a tek. törvényszéket, adja vissza becsületemet.

As ítélet kihirdetése.

A bíróság fél tizenkettőkor visszavonul ítélethozatalra és öt percczel tizenkét óra után a hallgatóság legnagyobb foku izgatottsága közben újra bevonul a terembe.

A hallgatóság feláll és Thierry elnök kihirdeti az ítéletet, mely szerint Bertoli Károlyt egy évi börtönrre és politikai jogainak öt évre való felfüggesztésére ítéli s 352.08 korona és az okozott költségek megtérítésében elmarasztalja. Az egy évbe beszámít a bíróság öt hónapi vizsgálati fogságot.

Szántó Imrét a törvényszék öt hónapi börtönrre és politikai jogainak két évre való felfüggesztésére ítéli s az okozott költségekben elmarasztalja, kitöltöttnek vévén büntetését az öt havi vizsgálati fogsággal.

Mindkét vádlottnál alkalmazta a bíróság az enyhítő 91. és 92. §§-okat.

Bertoli az ítéletben megnyugodott, míg ügyvédje, Brelich dr., újból hivatkozva a magyar-angol kiadatási eljárásra, semmisségi panaszt jelentett be.

Szántó és ügyvédje természetesen beletnyugodtak az ítéletbe és mivel a bíróság Szántó szabadon bocsátását elrendelte, a tárgyalás után azonnal szabadlábra is helyezték.

Rákosi ügyész mindkét ítéletet enyhének találta és sulyosbitásért felebbezett.

A hallgatóság nagy izgalom közt oszlott szét és különösen csodálkozást keltett Szántó enyhe büntetése, míg Bertolit igen sokan sajnálták.

Bertolit negyedórával a tárgyalás után kocsin visszazállították az ügyészség börtönébe.

KÜLÖNFÉLE.

— **Az általános választójog érdekében.** Lapunk egy minapi számában megírtuk, hogy a Társadalomtudományi Egyesület gyűlést hívott össze az általános választójog kérdésében. A gyűlés vasárnap, e hó 17-én délelőtt 9 órakor lesz a Fenice-szinkörben. A rendező bizottság a gyűlésre többek között Zanella Rikárd országgyűlési képviselőt is meghívta. A napirend a következő: 1. Magyarország politikai és gazdasági helyzete. 2. Az általános választójog.

— **Éjjeli kirándulás a Quarnerón.** A Magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság Tatra gőzössel ma kedvező idő esetén éjjeli kirándulást rendez a Quarnerón. A Tatra Fiuméből este 7 és fél órakor indul Abbáziába, azután utját Lovrana felé Moschionizzéig folytatva, a Quarnerót szeli át és Volosca felé körülbelül éjjelkor tér vissza Fiume felé. Utközben a katonazene egy része fog meba. Utközben a hajón játszani. A gőzösn buffet is lesz. Menetár oda és vissza 2 korona személyenkint.

— **Jön a Slavonia.** A kivándorlókat szállító Slavonia Cunard-gőzös vasárnap, e hó 17-én érkezik kikötőnkbe. Eddig mintegy három-négyszáz kivándorló jelentkezett a hajóra, amely e hó 21-én délben indul vissza Amerikába.

— **Térzene.** A városi zenekar ma este nyolcz órakor az Adamich-teren fog játszani. A műsor a következő: 1. Titt; Induló; 2. Marengo; Sport. Egyveleg; 3. Massenel; Ábránd a Manon operából; 4. Coverley; Az ezred elvonulása; 5. Verdi: I vespri sicilian. Szimfónia.

— **Osztrák kivándorlók elindulása Amerikába.** Triesztből jelentik: Az Egyesült osztrák tengerhajózási társaság Georgia hajója Parovich R. kapitány parancsnoksága alatt tegnapelőtt este 8 órakor indult el New-Yorkba. A hajó 400 kivándorlót, 9 első- és 5 másodosztályu utast visz. A Georgia Patrasztan ki fog kötni és meg néhány száz kivándorlót fog fölvenni.

— **Gázmotor felállítása.** A Fiumei Butorgyár-Részvénytársaság a fiumei rendőrséghez, mint elsőfoku iparhatóságához kérvényt adott be, hogy a Macello-utca 3. száma alatt épülőfélben levő helyiségében egy 20 lóerejű gázmotort állíthasson fel. Az illető tervek és rajzok a rendőrségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Felhivatnak mindazok, akiknek a gép tervebe vett felállítása ellen megokolt kifogásuk van, hogy ezt a nevezett hivatalnál vagy pedig az e hó 26-án délután 5 órakor a helyszínén megjelenő bizottságnál szóban vagy írásban tegyék meg annál is inkább, mert megokolt kifogás hiányában az engedély meg fog adni, ha csak a közérdek szempontjából nem forog fenn akadály.

— **Nagy tolvajlás.** A budapesti rendőrkapitányság tegnap táviratilag értesítette a fiumei rendőrséget, hogy a Déli vasut budapesti állomási épületének második osztályu várótermében tegnapelőtt 6 órakor egy 10,000 márkát tartalmazó feketeszínű börtáskát loptak el. A rendőrség még a tegnapi nap folyamán értesítette az összes bankokat és pénzváltó üzleteket, hogy ha valaki 1000 vagy 500 márkás bankjegyeket akarna beváltani, tartsák szemmel, hogy esetleg nyomára lehessen jönni a tolvajnak.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy a Riva Szápáryn a volt Sonnenschein-féle vendéglőt átvettem és azt e hó 10-étől kezdve, teljesen újjáalakítva, tovább vezetem. Vendéglőm czime

Magyar vendéglő,

amint az minden ízében magyaros is lesz, miáltal nemcsak az itt élő és átutazó magyarok egy régi kívánsága nyer kielégítést, de mélyen tisztelt olasz és horvát ajku honfitársainknak is alkalmuk nyílik az igazi magyaros konyha izletességével megismerkedni.

Kitünő bor, a hirneves kőbányai polgári sör és egyéb vendéglői czikkek frissen és figyelmes kiszolgálásban — olcsó áron — kerülnek m. t. vendégeim elé. Abonnenseket készséggel fogadok és biztosítom eleve őket megelégedésükről.

A fiumei n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Hirth Pál, vendéglős.

U. i. Pompás berendezésű butorozott szobák, kilátással a tengerre, jó kiszolgálással rendelkezésre állanak.

De la Ville szálló NAGLIĆ GABRIELE

Ma és mindennap
Nagy nemzetközi művész-előadás:

HOPP JOLÁN

excentrique a „Fővár. Orfeum“-ból.

ROSA ROSITTA

átváltozó táncosnő a „Ronacher“-ból.

GYÓRFFY IDA

a magyar subrettek csillaga.

! FRED PIERRE !

a világ leghíresebb számoló művésze, valamint a többi szerződöttetett erők fellépte.

5 férfi és 5 nő. - Naponta két bohózat.

Kezdete 8^{1/2} órakor

Számos látogatást kérnek

Grossmann és Maurice
igazgatók.

Használt tankönyvek a
legolcsóbb árban.

Zanutel A. és Társa

könyvkereskedésében

VIA ADAMICH (a Lloyd szálloda mellett)
új és régi tankönyvek kaphatók,
melyeknek előírás szerinti kiadásai-
ért felelősség vállalatik.

Könyvjegyzékek ingyen.

CSILLAG I.

szentügnök és a „Sicurezza Commerciale“ tudakozó intézet tulajdonosa iró-
dáját a

Via Ciotta I. számú ház

I. emeletére helyezte át.

Cantrida fürdő és vendéglő.

Szép, árnyas kert, kitűnő konyha, friss
sör és bor, mérsékelt árak. Omnibus-
összeköttetés minden villanyoskocsihoz.

Fürdőjegyek a villanyosvasut ka-
lauzainál is válthatók.

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

A legjobb bevásárlási forrás.

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű cipők, gyermekjáték, diszmu-tár-
gyak és utazási cikkeiben.

czipőraktára

„a városi toronyhoz“

Piazza delle Erbe.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
mindennemű újfajta

**férfi- női- és
gyermek-czipők**

érkeztek raktárra, úgy mint:

chevreaux-, boxbőr-, borjubőr s lakkczipők.

Legfinomabb kivitel legolcsóbb árak.

Maison Bonyhádi Helén.

Fiume n. é. hölgyközönségének szives
tudomására adom, hogy eddigi zágrábi
15 év a legjobb hírnévnek örvendő

női divat-termemet

Fiuméba helyeztem át.

Kiváló munkaerők megnyerése és a
legdivatosabb divatcikkek gazdag
választéka útján igyekezni fogok, hogy
az igen tisztelt hölgyközönség kívánsá-
gainak minden tekintetben megfelelhessenek,
és hogy teljes bizalmát kiérdemeljem.

Számos látogatást kér

tisztelettel

Bonyhádi Helén

Via Gisella 6. II. em.

A Magyar Vendéglőben

Riva Szápáry

ma pénteken este

dunai halból, szegediesen készített

halászlé

kapható.

tisztelettel

Hirth Pál

vendéglős.

Curatolo A. bor különlegesség üzlete

a magyarok állandó találkozási helye.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek
tudomására hozni, hogy f. hó 10-én Via Adamich
a Terzi-féle házban

egy második borüzletet

nyitottam. Üzletem a legnagyobb kényelemmel és
villanyvilágítással van berendezve és a legjobb minő-
ségű belföldi és olasz borok állanak a tisztelt ven-
dégek rendelkezésére. Különösen pedig Piemont leg-
jobb termékei, mint: Nebiolo, Barolo, Barbera és Asti
pezsgő borai.

Üzletemben hideg ételek is kaphatók. Kérve a nagy-
érdemű fümei magyar közönségnek szives part-
fogását, maradok

kitűnő tisztelettel

A. Curatolo.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

➔ SZÁLLIT ➔

minden a nyomdászatba vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

➔ ESEGUISCE ➔

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.